

"Süren erenler süreği,
Süre gelmiş süre gider."

Hacı Bektaş Veli
Research and Application Institute

SÜREK

"yol bir sürekin binbir..."

Alevilik - Bektaşilik
ve

Kültür Araştırmaları Dergisi

Amaç ve Kapsam: SÜREK Alevilik - Bektaşilik ve Kültür Araştırmaları Dergisi'nin amacı, başta Alevilik-Bektaşilik olmak üzere çağdaş kültür bilimleri alanında yüksek akademik standartlarda disiplinlerarası çalışmalarla bilimsel bilgi birikimine katkı sağlamak, mevcut birikimi revize etmek, global bir perspektifle özgür bilimsel düşünce gücünü desteklemek, sorunsalları derinleştirmek, sivil toplum örgütleri, meslek kuruluşları ve araştırmacıların ulusal ve uluslararası düzeyde gelişimlerine yardımcı olmak, Alevilik-Bektaşilik ve kültürel araştırmalar alanındaki gelişmeleri takip etmek ve bu alanlarda akademik kaynak oluşturarak çalışmalarını görünür kılmaya ve yaygınlaştırmaktır.

Dergide, başta Alevilik-Bektaşilik araştırmaları olmak üzere sosyal bilimlerin tüm alanlarıyla ilgili, kültürel araştırmalar çerçevesinde disiplinlerarası, özgün bilimsel çalışmalar yayımlanmaktadır. Alevilik-Bektaşilikle ilgili kültür bilimleri alanında araştırma, olgu sunumu, derleme, tezden yayın, çeviri, aktarma, kitap incelemesi türünden çalışmaları; yine bu alanda bilimsel yayınlar üzerine yapılan incelemeleri yayımlar. Dergi, Alevilik-Bektaşilik kültür bilimleri kesişiminde, kapsam olarak uluslararası ve yerel nitelikteki akademik tartışmaları içeren özgün ve eleştirel katkıları beklemektedir. Kültür bilimleri dairesinde geleneksel sanatlar, halk hayatı, edebiyat, kültür tarihi, maddi kültür çalışmaları, performans çalışmaları, anlatılar, kent-köy kültürü, çevrimiçi topluluklar, gelenekler derginin ilgilendiği konuları kapsamaktadır. Özellikle Alevilik-Bektaşilik çerçevesinde inanç, yaşam tarzları, ocaklar, ritüel, kutsal mekân, kült vb. konuları ise derginin odak noktasını oluşturmaktadır.

SÜREK Alevilik - Bektaşilik ve Kültür Araştırmaları Dergisi, uluslararası hakemli dergi statüsünde yılda iki kez yayımlanmaktadır.

Telif Hakkı: Dergide yayımlandıktan sonra, yayımlanan yazıların telif hakkı Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Hacı Bektaş Veli Araştırma ve Uygulama Enstitüsü'ne aittir. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Hacı Bektaş Veli Araştırma ve Uygulama Enstitüsü'nün yazılı izni olmaksızın dergide yayımlanan hiçbir materyal herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz, fotokopi veya taksir edilemez. Dergide yayımlanan yazıların bilimsel ve hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.

Yazışma ve Abonelik Adresi: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Hacı Bektaş Veli Araştırma ve Uygulama Enstitüsü Müdürlüğü, Nevşehir, TÜRKİYE
Tel: +90 384 228 10 00
e-posta: surekdergi@nevsehir.edu.tr

Aim and Scope: The aim of SUREK Journal of Alevism-Bektasism and Cultural Studies is to contribute to the scientific knowledge with interdisciplinary studies at high academic standards in the field of contemporary cultural sciences, especially Alevism-Bektasism, to revise the existing knowledge, to support the power of free scientific thought with a global perspective, to deepen the problematics, to assist the development of social organizations, professional organizations and researchers at national and international levels, to follow the developments in the field of Alevism-Bektasism and cultural research, and to make visible and disseminate studies by creating academic resources in these fields.

The journal publishes interdisciplinary, original scientific studies within the framework of cultural research on all fields of social sciences, especially Alevism-Bektasism research. Studies such as research, case presentation, compilation, thesis publication, translation, transfer and book review in the field of cultural sciences related to Alevism-Bektasism; It also publishes reviews of scientific publications in this field. The journal expects original and critical contributions at the intersection of Alevism-Bektasism cultural sciences, including international and local academic discussions in scope. Within the scope of cultural sciences, traditional arts, folk life, literature, cultural history, material culture studies, performance studies, narratives, urban-village culture, online communities, traditions cover the topics the journal is interested in. Especially within the framework of Alevism-Bektasism, beliefs, lifestyles, hearths, rituals, sacred places, cults, etc. The topics constitute the focus of the journal.

SUREK Journal of Alevism – Bektasism and Cultural Studies is a national peer-reviewed journal published biannually.

Copyright: After publication, the copyrights of articles belong to Nevşehir Hacı Bektaş Veli University Hacı Bektaş Veli Research and Application Institute. No material published in this journal may be reproduced, stored, transmitted or disseminated in any forms or by any means without obtaining written permission from Nevşehir Hacı Bektaş Veli University Hacı Bektaş Veli Research and Application Institute. Legal and scientific responsibility for articles belongs to the authors themselves.

Correspondence and Subscription Address: Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Hacı Bektaş Veli Research and Application Institute, Nevşehir, TURKEY

Tel: +90 384 228 10 00

e-mail: surekdergi@nevsehir.edu.tr

SAHİBİ (OWNER)

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi adına
(on behalf of Nevşehir Hacı Bektaş Veli University)
Prof. Dr. Semih AKTEKİN (Rektör/Rector)

EDİTÖR KURULU (EDITORIAL BOARD)

Baş Editör (Editor in Chief)

Doç. Dr. İlgar BAHARLU

Editörler (Editors)

Dr. Öğr. Üyesi Erdem AKIN
Dr. Öğr. Üyesi Mihriban ARTAN OK

Mizanpaj Editörü (Layout Editor)

Dr. Öğr. Üyesi Erdem AKIN

Editör Yardımcısı (Assistant Editor)

Arş. Gör. Mehmet BOZKURT

Dil Editörleri (Language Editors)

İngilizce	Dr. Öğr. Üyesi Bengü AKSU ATAÇ Doç. Dr. Hüseyin Şevket Çağatay ÇAPRAZ
Almanca	Öğr. Gör. Dr. Fatih KARATAŞ
Rusça	Dr. Nadira Turdubai KYZY
Kazak Türkçesi	Dr. Janarbyek ASIMKHAN
Kırgız Türkçesi	Dr. Nadira Turdubai KYZY
Türkmen Türkçesi	Dr. Öğr. Üyesi Tuğba BAYRAKDARLAR
Uygur Türkçesi	Dr. Öğr. Üyesi Ebru KILIÇ

Yazı İşleri Müdürü (Responsible Manager)

Remzi KÖÇER

SÜREK Alevilik - Bektaşılık ve Kültür Araştırmaları Dergisi, yılda iki kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yayın dili Türkiye Türkçesi, çağdaş Türk lehçeleri, İngilizce, Almanca ve Rusça'dır. Derginin kapsamı sosyal ve beşerî bilimlerdir. Dergide en az iki hakemin görev aldığı çift taraflı kör hakemlik sistemi kullanılmaktadır. Gönderilen yazılar yayınlansın veya yayınlanmasın iade edilmez. Yazıların bilimsel ve yasal sorumlulukları yazarlarına aittir.

SUREK Journal of Alevism-Bektasism and Cultural Research is a national peerreviewed journal published twice a year. The language of journal is Turkey Turkish, contemporary Turkish dialects, English, German and Russian. The scope of the journal is social sciences and humanities. Double blind peer-review system is used. The articles you send cannot be given back even if they are not published. The owners of the article account for the legal and scientific responsibility.

TARANAN İNDEKSLER / INDEXES

Haziran - June
2024

SÜREK
"yol bir sürekbimbir..."
Alevilik - Bektaşilik
ve
Kültür Araştırmaları Dergisi

NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
HACI BEKTAŞ VELİ ARAŞTIRMA VE UYGULAMA ENSTİTÜSÜ
SÜREKALEVİLİK – BEKTAŞILIK VE KÜLTÜR ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
E-ISSN: 3023-5529

Web: <http://surekdergi.nevsehir.edu.tr> E-Mail: surekdergi@nevsehir.edu.tr

YAYIN KURULU (EDITORIAL BOARD)

Unvanı - Adı – Soyadı (Title – Name Surname)	Üniversite/Kurum (University - Foundation)
Prof. Dr. / Prof. Abdullah TEMİZKAN	Ege Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Adem ÇATAK	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Adem ÖĞER	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Ali İhsan ÖBEK	Trakya Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Ali YAMAN	Abant İzzet Baysal Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Ayşe KAYAPINAR	Milli Savunma Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Cahit TELCİ	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi / University
Prof. Dr./ Prof. Caner IŞIK	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Cenk GÜRAY	Hacettepe Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Dosay KENJETAY	Ahmet Yesevi Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Ersel ÇAĞLITÜTÜNCİGİL	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Fuzuli BAYAT	AMEA Folklor Enstitüsü / University
Prof. Dr. / Prof. Gianfranco BRİA	Sapienza University of Rome / Üniversitesi
Prof. Dr. / Prof. Halil İbrahim ŞAHİN	Balıkesir Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Haşim ŞAHİN	Anadolu Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. İlkay ŞAHİN	Erciyes Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Janos SİPOS	Beşeri Bilimler Araştırma Merkezi Müzikoloji Enstitüsü
Prof. Dr. / Prof. Kadyraly KONKOBAEV	Manas Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Levent KAYAPINAR	Ankara Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. M. Fatih KÖKSAL	İstanbul Kültür Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. M. Saffet SARIKAYA	Süleyman Demirel Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Markus DRESLER	Leipzig Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Marufjon YOLDASHEV	Özbekistan Devlet Sanat ve Medeniyet Enstitüsü
Prof. Dr. / Prof. Mehmet AÇA	Marmara Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Mehmet ÇERİBAŞ	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi / University

Prof. Dr. / Prof. Mehmet EROL	Gaziantep Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Mehmet Öcal OĞUZ	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Mesut AYAR	Kırklareli Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Metin EKİCİ	Ege Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Namıg MUSALI	Kastamonu Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Nilgün ÇIBLAK COŞKUN	Mersin Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Ozan YILMAZ	Sakarya Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Ömür CEYLAN	İstanbul Kültür Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Özkul ÇOBANOĞLU	Hacettepe Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Sadullah GÜLTEN	Hacı Bayram Veli Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Tofiq NAJAFLI	AMEA Folklor Enstitüsü / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Ahmet Yılmaz SOYYER	Süleyman Demirel Üniversitesi / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Aziz ALTI	Munzur Üniversitesi / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Bülent AKIN	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Cem ERDEM	Adam Mickiewicz University / Üniversitesi
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Mehmet ERSAL	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Mehmet Salih ERPOLAT	Dicle Üniversitesi / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Metin Ziya KÖSE	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Mustafa DUMAN	Uşak Üniversitesi / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Özgür ÇELİK	Ege Üniversitesi / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Seval EROĞLU	İstanbul Teknik Üniversitesi / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Tarık DURAN	Belgrad Üniversitesi / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Volkan ERTİT	Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Zahide AY	Necmettin Erbakan Üniversitesi / University
Dr. Öğr. Üyesi / Asst. Prof. Erdal KALAYCI	Hristiyan Kiliseleri Öğretmen Eğitimi Yüksek Okulu
Dr. Öğr. Üyesi / Asst. Prof. Hulusi YILMAZ	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi / University
Dr. Öğr. Üyesi / Asst. Prof. İhsan KOLUAÇIK	Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi / University
Dr. Öğr. Üyesi / Asst. Prof. Kibar TAŞ	Hacı Bayram Veli Üniversitesi / University
Arş. Gör. Dr. / Res. Asst. PhD Didem Gülçin ERDEM KÜK	Pamukkale Üniversitesi / University
Dr. / PhD Bülent KELEŞ	Grundschule Goldbach
Dr. / PhD Lukasz PIĄTEK	Adam Mickiewicz University / Üniversitesi

NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
HACI BEKTAŞ VELİ ARAŞTIRMA VE UYGULAMA ENSTİTÜSÜ
SÜREK ALEVİLİK – BEKTAŞILIK VE KÜLTÜR ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
E-ISSN: 3023-5529

Web: <http://surekdergi.nevsehir.edu.tr> **E-Mail:** surekdergi@nevsehir.edu.tr

2024 YILI – HAZİRAN SAYISI (SAYI: 2)
(2024 YEAR – JUNE / ISSUE: 2)
BU SAYININ HAKEM LİSTESİ
(REFEREE LIST OF THIS ISSUE)

Unvanı – Adı Soyadı (Title – Name Surname)	Üniversite - Kurum (University - Foundation)
Prof. Dr. / Prof. Ali YAMAN	Abant İzzet Baysal Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Burak GÜMÜŞ	Trakya Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Bülent BAYRAM	Kırklareli Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Bülent ŞEN	Tarsus Üniversitesi / University
Prof. Dr. / Prof. Yusuf ARSLAN	Batman Üniversitesi / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Ali Haydar SOYSÜREN	Ardahan Üniversitesi / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Azime CANTAŞ	Afyon Kocatepe Üniversitesi / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Sedat KARDAŞ	Muş Alparslan Üniversitesi / University
Doç. Dr. / Assoc. Prof. Zehra CERRAHOĞLU	Dokuz Eylül Üniversitesi / University
Dr. Öğr. Üyesi / Asst. Prof. Ayşe ÇEKİÇ	Mardin Artuklu Üniversitesi / University
Dr. Öğr. Üyesi / Asst. Prof. Erdal KALAYCI	Hristiyan Kiliseleri Öğretmen Eğitimi Yüksek Okulu
Dr. Öğr. Üyesi / Asst. Prof. Ragıp MUHAMMED	Ege Üniversitesi / University
Arş. Gör. Dr. / Res. Asst. PhD Didem Gülçin ERDEM KÜK	Pamukkale Üniversitesi / University
Arş. Gör. Dr. / Res. Asst. PhD Halil KARABULUT	Trakya Üniversitesi / University

İÇİNDEKİLER (CONTENTS)

Sayfa/Pages:

Başlık/Title

IX-XVI

EDİTÖRLERDEN

EDITOR'S LETTER

İlgar BAHARLU & Erdem AKIN & Mihriban ARTAN OK

1-18

Research
Araştırma

THE HISTORY OF THE ALEVIS IN GERMANY, WHICH BEGAN IN 1961

1961'DE BAŞLAYAN ALEVİLERİN ALMANYA TARİHİ

Bülent KELEŞ

19-37

Research
Araştırma

FORMS AND FORMATS OF RELIGIOUS KNOWLEDGE TRANSFER. ON THE DEVELOPMENT OF THE TRAVELLING CONCEPT IN THE HORIZON OF THE MULTIPLE TRANSLATION OF ALEVISM

İNANÇ BİLGİ AKTARIMININ BİÇİMLERİ VE FORMATLARI. ALEVİLİĞİN ÇOKLU TERCÜMESİ UFKUNDA SEYAHAT KAVRAMININ GELİŞİMİ ÜZERİNE

Elif YILDIZLI

38-46

Research
Araştırma

TUNCELİ/DERSİM'DE KARTALA VERİLEN MANEVİ DEĞERİN KÖKENİ

THE ORIGIN OF THE SPIRITUAL VALUE ATTACHED TO THE EAGLE IN TUNCELİ/DERSİM

Kıbar TAŞ

47-63

Araştırma
Research

“BİR SES BÖLER GECEYİ” FİLMİNDE GELENEKSEL ALEVİLİĞİN İZLERİ

TRACES OF TRADITIONAL ALEVISM IN THE FILM “A NOISE IN THE NIGHT”

İhsan KOLUAÇIK

64-78

Araştırma
Research

ALEVİ BEKTAŞI TOPLUMLARDA KERAMET İNANCI VE DİNİ ÖĞRETİLERİN DEVAMLILIĞINA KATKISI: TOKAT ZİLE ÖRNEĞİ

KERAMET BELIEF AND ITS CONTRIBUTION TO THE CONTINUITY OF RELIGIOUS TEACHINGS IN ALEVI-BEKTASHI COMMUNITIES: A CASE STUDY FROM TOKAT, ZİLE

Cem ONAR

79-101

Araştırma
Research

SAFEVİ TARİKATININ İLK TÜRKÇE KAYNAKLARINDAN ‘AKÂ’İD-İ EVLİYÂ’-İ SEB’A

AKA’İD-İ EVLİYÂ’-İ SEB’A, ONE OF THE FIRST TURKISH SOURCES OF SAFAVID ORDER

Toğrul ATABAY

TANITMALAR / REVIEWS

102-107

Tanıtma

ALİ YAMAN (2007). ALEVİLİK & KIZILBAŞLIK TARİHİ. İSTANBUL: NOKTAKİTAP. 336 S. ISBN: 978-9944-174-30-5

Review

ALİ YAMAN (2007). HISTORY OF ALEVISM & KIZILBASHISM. İSTANBUL: NOKTAKİTAP. 336 P. ISBN: 978-9944-174-30-5

Emrah KARATABAN

108-134

YAYIN İLKELERİ VE YAZIM KURALLARI

PUBLICATION PRINCIPLES AND WRITING RULES

SÜREK Alevilik – Bektaşilik ve Kültür Araştırmaları Dergisi, Sayı 2, 2024

E-ISSN: 3023-5529

Editörlerden

Hacı Bektaş Veli Araştırma ve Uygulama Enstitüsü tarafından, Alevi-Bektaşî inancına, kültürüne dair çalışmalara bilimsel açıdan hizmet etmek için okuyuculara sunulan SÜREK Alevilik – Bektaşilik ve Kültür Araştırmaları Dergisi, akademik araştırmaların uluslararası görünürlüğünün artırılması amacıyla 2023 Aralık 1. sayısıyla yayın faaliyetlerine başlamıştır. 2. sayısını çıkarmanın mutluluğunu yaşadığımız SÜREK Alevilik – Bektaşilik ve Kültür Araştırmaları Dergisi, 1. sayıdan sonra “Eurasian Scientific Journal Index ve Academic Resource Index ResearchBib” gibi uluslararası dizinlerce taranması araştırmacıların ilgisini üzerine çekmesini sağlamıştır.

Dergimizde Alevilik – Bektaşilik araştırmaları alanında güncel konu ve yaklaşımlara yer vermesini, genç araştırmacıların akademik çalışmalarına uluslararası alanda imkân sunulmasını bir misyon ve vizyon olarak kabul etmiş bulunmaktayız. Dergimiz her sayısında olduğu gibi bu sayıda da kendi alanlarında bilim camiasına ve literatüre katkı sunacak değerli araştırmacıların makaleleriyle yayın hayatını sürdürmektedir. Yine siz kıymetli okuyucularımızın da teşvikiyle önümüzdeki sayılar için daha da güçlü bir biçimde yolumuza devam etmeyi planlamaktayız.

Dergimiz 1. sayıda olduğu gibi 2. sayıda da Alevilik-Bektaşilik ve kültür alanında bilim camiasına ve literatüre katkı sunacak değerli araştırmacıların makaleleriyle yayın hayatını sürdürmektedir. Yine siz kıymetli okuyucularımızın da teşvikiyle önümüzdeki sayılar için daha da güçlü bir biçimde yolumuza devam etmeyi planlamaktayız. SÜREK Alevilik – Bektaşilik ve Kültür Araştırmaları Dergisi'nin 2. sayısı “6 araştırma makalesi” ve “1 kitap kritiğinden” müteşekkildir.

Dergimizin bu sayısının ilk makalesi Dr. Bülent Keleş tarafından kaleme alınan “The History of The Alevis in Germany, Which Began in 1961” adlı makale oluşturmaktadır. Keleş bu makalesinde, yurtdışı işgücü göçüyle birlikte Alevilerin Almanya'ya göç ettiğinde 1961 yılından itibaren orada başlayan Alevilerin tarihinin oluşmasından bahsetmiştir. Bu bağlamında çalışmada,

Alevilerin 1980’li yıllara kadar kendi inançlarını ifade etmekte çekimser davrandığı, dinî kimlik ekseninde 1980’li yıllarda ilk defa bir kurumsallaşmanın olduğu, ardında “Köln ve Çevresi Hacı Bektaş Veli Kültürünü Tanıtma Derneği” kurma girişimi gibi birçok hususla ilgili bilgi verilmiştir. Yine 1989’daki “Alevi Kültür Haftası” ve daha sonra kurulan “Alevi Kültür Merkezileri” politik kimlikli Alevilerce örgütlendiğini belirtmiştir. Keleş nitel araştırma yöntemiyle kaleme aldığı bu makalesinde “dede merkezci” ve “kültür merkezci” olarak ayrılan Alevilerin Almanya tarihini genel hatlarıyla analiz ederek Alevilerin Almanya’daki modern dönem tarihine ışık tutmayı hedeflemiştir. Söz konusu çalışma bu bağlamda Almanya’da yaşayan Aleviler hakkında araştırmacılara ışık olacaktır.

Dr. Elif Yıldızlı’nın kaleme aldığı “Forms and Formats of Religious Knowledge Transfer. On the Development of the Travelling Concept in the Horizon of the Multiple Translation of Alevism” başlıklı makalesi, bu sayısının ikinci araştırma makalesidir. Yıldızlı ilgili çalışmasında gezgin (seyahat) bilgi kavramını özellikle Aleviliğin çoklu tercümesi örneğinde kullanarak bazı kavramsal düşünceleri sunmuştur.

Dr. Öğr. Üyesi Kibar Taş tarafından kaleme alınan bu sayısının üçüncü makalesi olan “Tunceli/Dersim’de Kartala Verilen Manevi Değerin Kökeni” adlı çalışmasında Tunceli/Dersim’de yaşayan Alevi zümrelerin kartala vermiş olduğu değer analiz edilmiştir. Bu araştırmada kartala verilen manevi değer dayandığı, henüz yazıya geçmemiş bazı hikâyeler hakkında bilgi verilerek geçmişe ait sözlü anlatıların yazıya geçirilerek kaybolması engellenmeye çalışılmıştır. Taş yapmış olduğu çalışmasında, yöredeki Aleviler arasında kartalın görünen maddi değerinin yanında manevi değerinin de olduğu sonucuna ulaşmıştır. Günümüzde bile Tunceli’de göklerin hâkimi olarak kabul edilen kartala verilen değeri bu çalışmayla bir kez daha görmüş oluyoruz.

Dr. Öğr. Üyesi İhsan Koluvaçık tarafından kaleme alınan bu sayısının dördüncü makalesi olan ““Bir Ses Böler Geceyi” Filminde Geleneksel Aleviliğin İzleri” adlı çalışmada, Alevi-Bektaşî zümreler ve inanç sisteminin Türk sinemasındaki temsilini “Bir Ses Böler Geceyi” adlı film özelinde inceleme yapılmıştır. 2011 yılında yönetmen Ersan Arsever tarafından Ahmet Ümit’in aynı adlı romanından uyarlanan “Bir Ses Böler Geceyi” filmi özelinde Aleviliğin geleneksel formunun beyaz perdede ele alınma biçimi, Foucaultçu söylem analizi yöntemiyle ele alınmıştır. Koluvaçık, “Bir Ses Böler Geceyi” adlı filmi inceleme neticesinde filmde yönetmenin geleneksel Aleviliğe dair ortaya koymuş olduğu imgelerin sorun içerdiği sonucuna ulaşmıştır.

Bağımsız araştırmacı Cem Onar tarafından kaleme alınan bu sayının beşinci makalesi olan “Alevi Bektaşî Toplumlarında Keramet İnanıcı ve Dinî Öğretilerin Devamlılığına Katkısı: Tokat/Zile

Örneği” adlı çalışmada, keramet inancının günümüzde Tokat’ın Zile ilçesinde yer alan yeni kuşak Alevi-Bektaşî inancına sahip bireylere nasıl aktarıldığı analiz edilmiştir. Bu çalışmayla yazar tarafından incelenen kerametlerin içerikleri ve motiflerinin kaynağı araştırılmıştır. Ayrıca söz konusu kerametlerin dinî ve sosyokültürel hayattaki anlam ve önemi üzerinde detaylı bir şekilde durulmuştur. Onar, yapmış olduğu saha çalışmasında, keramet inancının günümüzde de hâlâ güncel olduğu ve toplumda önemli bir yerinin bulunduğu, kerametlerin dinî ve kültürel yaşam içindeki yerinin ve etkisinin devam ettiği sonucuna ulaşmıştır.

Dr. Toğrul Atabay tarafından kaleme alınan “Safevi Tarikatının İlk Türkçe Kaynaklarından ‘Akā’id-İ Evliyā’-İ Seb’a” çalışma, bu sayının altıncı makalesini oluşturmaktadır. Bu çalışmada XV. yüzyılın ilk yarısında Şeyh Zahid-i Geylanî’nin oğlunun torunu Şeyh Mahmud Geylani tarafından yazıldığı tahmin edilen Akā’id-i Evliya’-i Seb’a’nın Safevilik-Kızılbaşlık çalışmaları açısından önemi, mahiyeti, muhtevası ve son dönemde neşredilen tercümeleri üzerinde durulmuştur. Yazar, eserin Eski Azerbaycan Türkçesi nesrinin nadide bir örnek olduğu, Kızılbaş inancının geçmişi ve ideolojisi hakkında bilgi verdiğinden bahsetmiştir. Ayrıca eserin Akaid-i Evliya’-i Seb’a Zahidiyye ve Safeviyye tarikatının itikadî tüzüğü hükmünde olduğu sonucuna varmıştır.

Kitap kritikleri, okuyuculara yeni çıkan veya gözden kaçmış eserler hakkında bilgi vermek için oldukça önemlidir. Nitekim kitaplar, toplumun kültürel ve sosyal dinamiklerine etki edebilir. Kitap kritikleri, bu etkileri analiz ederek toplumda farkındalık yaratabilir ve toplumsal tartışmaları tetikleyebilir. Kitap kritikleri, son dönemde yayıncılık dünyasının önemli bir parçası haline gelmiştir. Hem okuyucular hem de yazarlar için değerli olan bu tür Alevilik-Bektaşîlik gibi spesifik alanda yazılan eserlerin tanıtılması, çalışmaların artı eksi yönünün belirtilmesinden dolayı kaynakların gözden geçirilmesi ve eserlerin dolaşımında olması için oldukça önemlidir. Bu bağlamda dergimizde Alevilik Bektaşîlik ile ilgili bir eserin kritiğine yer verilmiştir. Bu kritik dergimizin son çalışmasını oluşturmaktadır. Bağımsız araştırmacı Emrah Karataban tarafından kaleme alınan kitap kritiği Ali Yaman’ın yazdığı “Alevilik-Kızılbaşlık Tarihi” adlı eser oluşturmaktadır. Karataban yapmış olduğu kritikte eserin muhtevası hakkında detaylı bilgi vererek eserde, Alevilik ile ilgili tarih, terminoloji, inanç anlayışı, coğrafi dağılım, nüfus, güncel gelişmeler ve edebî yönlerine ilişkin temel bilgiler üzerinde durulduğuna dikkat çekmiştir. Eseri Alevilik hakkında birçok soruya cevap bulanabilecek, siyasi tartışmalara girmeden bilgi edinilebilecek, alanında yazılmış önemli bir kaynak olabileceğini ileri sürmüştür.

Editörlüğünü üstlendiğimiz SÜREK Alevilik – Bektaşîlik ve Kültür Araştırmaları Dergisi; Hacı Bektaş Veli Araştırma ve Uygulama Enstitüsü ve farklı disiplinlerden birçok araştırmacının

değerli katkıları sayesinde 2. sayısıyla bir kez daha sizlerle buluşmaktadır. Kıymetli araştırmalarını paylaşan yazarlarımıza, değerlendirmeleriyle katkı sunan hakemlerimize, değerli okuyucularımıza; bu sayının oluşmasında görev alan editör yardımcısına, yayın kurulu üyeleri ve teknik yardımcılara teşekkürlerimizi sunuyoruz. Önümüzdeki sayılarda tekrar görüşmek dileğiyle...

Baş Editör *Doç. Dr. İlgar BAHARLU*

Editör *Dr. Öğr. Üyesi Erdem AKIN*

Editör *Dr. Öğr. Üyesi Mihriban ARTAN OK*

30.06.2024 / Nevşehir

SÜREK Alevilik – Bektaşilik ve Kültür Araştırmaları Dergisi

SUREK Journal of Alevism – Bektasism and Cultural Studies, Sayı 2, 2024

E-ISSN: 3023-5529

Editor's Letter

SUREK Journal of Alevism - Bektasism and Culture Research, which is presented to the readers by Hacı Bektaş Veli Research and Application Institute in order to serve the studies on Alevi-Bektasi belief and culture scientifically, started its publication activities with the 1st issue of December 2023 in order to increase the international visibility of academic research. The 2nd issue of SUREK Journal of Alevism - Bektasism and Culture Research, which we are happy to publish, was scanned by international indexes such as "Eurasian Scientific Journal Index and Academic Resource Index ResearchBib" after the 1st issue, attracting the attention of researchers.

We have accepted it as a mission and vision to include current issues and approaches in the field of Alevism - Bektasism research in our journal and to provide opportunities for the academic studies of young researchers in the international arena. As in every issue, our journal continues its publication life with the articles of valuable researchers who will contribute to the scientific community and literature in their fields. Again, with the encouragement of our esteemed readers, we plan to continue on our way even stronger for the upcoming issues.

Our journal continues its publication life with the articles of valuable researchers who will contribute to the scientific community and literature in the field of Alevism-Bektasism and culture in the 2nd issue as in the 1st issue. Again, with the encouragement of our esteemed readers, we plan to continue on our way even stronger for the next issues. The 2nd issue of SÜREK Journal of Alevism - Bektasism and Culture Research consists of "6 research articles" and "1 book review".

The first article of this issue of our journal is " The History of the Alevis in Germany, Which Began in 1961" written by Dr. Bülent Keleş. In this article, Keleş talks about the formation of the history of Alevis in Germany, which started in 1961, when Alevis migrated to Germany with foreign labor migration. In this context, the study provides information on many issues such as the

fact that Alevis were hesitant to express their beliefs until the 1980s, that there was an institutionalization for the first time in the 1980s on the axis of religious identity, and the attempt to establish the "Association for the Promotion of Hacı Bektaş Veli Culture in and around Cologne". He also stated that the "Alevi Culture Week" in 1989 and the "Alevi Cultural Centers" established later on were organized by Alevis with political identities. In this qualitative research article, Keleş aims to shed light on the history of Alevis in Germany in the modern period by analyzing the history of Alevis in Germany in general terms, which is divided into "dede-centered" and "culture-centered". In this context, this study will shed light to researchers about Alevis living in Germany.

PhD Elif Yıldızlı's article titled "Forms and Formats of Religious Knowledge Transfer. On the Development of the Travelling Concept in the Horizon of the Multiple Translation of Alevism" is the second research article of this issue. In this article, Yıldızlı presents some conceptual thoughts on the concept of traveling knowledge, especially in the case of the multiple translation of Alevism.

Assist. Prof. Kibar Taş, the third article of this issue, "The Origin of the Spiritual Value Attached to the Eagle in Tunceli/Dersim" analyzed the value given to the eagle by Alevi communities living in Tunceli/Dersim. In this research, it was tried to prevent the loss of oral narratives of the past by writing them down by giving information about some stories that have not yet been written down, on which the spiritual value given to the eagle is based. In his study, Taş concluded that the eagle has a spiritual value as well as a material value among Alevis in the region. With this study, we have once again seen the value given to the eagle, which is accepted as the ruler of the skies even today in Tunceli.

Assist. Prof. İhsan Koluçak, the fourth article of this issue, "Traces of traditional Alevism in the film "A Noise in the Night", the representation of Alevi-Bektasi communities and belief system in Turkish cinema was examined in the movie "A Noise in the Night". In 2011, director Ersan Arsever adapted the movie "A Noise in the Night" from Ahmet Ümit's novel of the same name, and the way in which the traditional form of Alevism is handled on the silver screen is analyzed with the Foucauldian discourse analysis method. As a result of his analysis of the movie "A Noise in the Night", Koluçak concludes that the director's images of traditional Alevism in the movie contain problems.

The fifth article of this issue, written by independent researcher Cem Onar, "Keramet belief and its contribution to the continuity of religious teachings in Alevi-Bektasi communities: A case study from Tokat/Zile" analyzes how the belief in keramet is transmitted to the new generation of Alevi-Bektasi individuals in the Zile district of Tokat today. In this study, the content

and the source of the motifs of the miracles analyzed by the author were investigated. In addition, the meaning and significance of these miracles in religious and sociocultural life are emphasized in detail. In his field study, Onar concluded that the belief in miracles is still current today and has an important place in society, and that the place and influence of miracles in religious and cultural life continues.

Dr. Toğrul Atabay's "Akā'id-İ Evliyā'-İ Seb'a, One of the First Turkish Sources of the Safavid Order" is the sixth article of this issue. In this study, the importance of 'Aqā'id-i Evliya'-i Seb'a, which is estimated to have been written by Sheikh Mahmud Geylani, the grandson of Sheikh Zahid-i Geylani's son, in the first half of the XVth century, in terms of Safavidism-Kizilbash studies, its nature, content and recent translations are emphasized. The author mentioned that the work is a rare example of Old Azerbaijani Turkish prose and provides information about the history and ideology of the Kizilbash faith. He also concludes that the work Akaid-i Evliya'-i Seb'a is the theological charter of the Zahidiyya and Safaviyya sects.

Book reviews are important for informing readers about new or overlooked works. Indeed, books can influence the cultural and social dynamics of society. By analyzing these effects, book reviews can raise public awareness and trigger social debates. Book reviews have recently become an important part of the publishing world. They are valuable for both readers and authors, and are very important for the introduction of works written in a specific field such as Alevism-Bektasism, for the review of resources and the circulation of works, as they indicate the pros and cons of the works. In this context, a critique of a work on Alevism-Bektasism is included in our journal. This critique constitutes the last work of our journal. The book critique written by independent researcher Emrah Karataban constitutes the work titled "History of Alevism-Kizilbashlik" written by Ali Yaman. In his critique, Karataban gives detailed information about the content of the work and draws attention to the fact that the work focuses on basic information about the history, terminology, understanding of belief, geographical distribution, population, current developments and literary aspects of Alevism. He argued that the work can be an important source written in the field of Alevism that can answer many questions about Alevism and provide information without getting into political debates.

SUREK Journal of Alevism - Bektasism and Culture Research, which we have undertaken the editorship of, is once again meeting with you with its 2nd issue thanks to the valuable contributions of Hacı Bektaş Veli Research and Application Institute and many researchers from different disciplines. We would like to thank our authors who shared their valuable research, our referees who contributed with their evaluations, our valuable readers, the assistant editor, members

of the editorial board and technical assistants who took part in the creation of this issue. We hope to see you again in the upcoming issues.

Editor in Chief *Doç. Dr. İlgar BAHARLU*

Editor Asst. *Dr. Öğr. Üyesi Erdem AKIN*

Editor Asst. *Dr. Öğr. Üyesi Mihriban ARTAN OK*

30.06.2024 / Nevşehir

SUREK Journal of Alevism – Bektasism and Cultural Studies